

KATOLIK

BOŽIĆ

Božić je blagdan ljubavi, velike božanske ljubavi. Bog je tako ljubio svijet, da je jedinorođenoga Sina svoga posao na svijet, da spasi svijet. Čovjek Boga vrijeda, Stvoritelja svoga prezire, a Bog ljubi čovjeka i šalje Sina svoga, koji postaje čovjekom, da spasi čovjeka. Nedokučivo otajstvo ljubavi Božje Porođenje Boga je djelo božanske ljubavi. I to veliko otajstvo zabilo se tako jednostavno i divno, da srce svakoga čovjeka, koji promatra taj događaj, ne može da ostane mirno; ne može da ne osjeti kucaje srca Djeteta, koje svojim porodenjem govori o ljubavi.

Tiba je noć. Sve već spava. Samo dvojica putnika, Marija i Josip, traže konačište, traže krov, da se sklonu, i ne mogu ga naći. Nema druge, treba ići van mesta i tamo u kakvoj zapuštenoj štalici naći konačište. I, što im ljudi nijesu dali, to im daju nijeme i nerazumne životinje; one primaju da dva putnika i pružaju im, što imaju. I ona štalica baš dolaskom ovih dviju osoba postaje mjesto neizbrisivo u povijesti; mjesto, kamo će da hodočaste hiljade i hiljade ljudi. Ona štalica najedamput postaje mali raj, jer u njoj se rada od Prečiste Djevice sami Bog. Bez ikakvih udobnosti, na malo slamicu leži Dijete, koje je Božja ljubav donijela na svijet. Njegova ljubav je velika. Ne traži ni hvale ni udobnosti ni sjaja ni bogatstva, već se zaodijeva siromštivom, da nas ljudi obogati božanskim darovima svoje ljubavi. A što nam nosi to maleno Dijete?

Učite se od meni! Želite li sreću? Ja ču vam je pokazati. Gledajte me ne bez krova, bez postelje, bez ikakvih svjetskih udobnosti, bez prijatelja, bez časti i hvale ljudske. Ipak sam zadovoljan i sretan, jer je ljubav u mojoj srcu. I ti, ako hoćeš da budeš sretan, ne traži tu sreću na zemljini, u prolaznim tjelesnim užicima, u zabavama i bogatstvu, već u milosti Bož-

joj, u ljubavi naprma Bogu, koji je početak svakoga dobra.

Vi tražite mir u svojim kućama, u društvima, u svijetu. Ja sam došao na svijet, da vam dadem teži mir, ja „knez mira“. Za svoje načelo uzmi moje riječi: „Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe“. U kući svojoj ne misli samo na se; ne traži u obitelji uvijek samo sebe i svoju korist; drži se zapovijedi Božjih, i zavlađače mir u kući tvojoj. Hoćeš mir u društvu, u svijetu, ne budi egoista; znaj, da su svi ljudi braća jednoga Oca, da ste svi cikljeni krvlju mojom, da svi imate jedan cilj, i nastaće mir, jer ču tada ja kraljevati — „knez mira“.

Isusova ljubav spaja nebo sa zemljom. On je došao da se žrtvuje, da otkupi sve ljudi. Sa betlehemske jaslice govori nam već o žrtvi, koja se rađa u ljubavi. Divne i velike ljubavi

Božje! Nad jaslicama naučimo se i mi toj krepotli, koja je toliko potrebna današnjem svijetu. Ima danas ljubavi, ali ne kreposne, već sjetilne, koja traje kratko, ukoliko nam je korisna.

Ljubav — to je moć, kojom se osvaja. Isus je ljubavlju osvojio srca mnogih. Prvi kršćani su ljubavlju osvojili poganske duše. I mi upamtimo, da svim preporodima i velikim idejama ne ćemo ništa koristiti čovječanstvu, ako se prije ne napojimo ljubavi, koja teče iz betlehemske jaslice.

Božić je blagdan ljubavi, veselja! Neka taj blagdan bude za nas uistinu dan veselja, ali ne samo tjelesnoga, već duhovnoga veselja, koje čovjek osjeti u sebi, kada primi u svoja prsa „kneza mira“, kada se preporodi u Njegovoj ljubavi.

N ka naš Božić ne bude obučen u samu formalnost i konvencionalnost, već neka bude odraz naše plemenitosti i ljubavi, srca i duše, koja u Božiću gleda dane ljepše budućnosti i vječne sreće!

Umire li katolička Crkva?

Ima ljudi, koji vele, da katolička Crkva umire. Mi držimo, da je to mišljenje potpuno krivo, i to zato, što su prošloga vijeka misionari pokrstili 25 milijuna pogana i inovjeraca; zato, što je katolička Crkva prošloga vijeka osnovala 400 novih biskupija, da uđovolji novim potrebama vjernika. Prije 50 godina, kad je svećenik Ivo Karol bio izabran za prvoga biskupa S. D. Sjeverne Amerike, u tim državama bilo je samo 6 crkava i 20.000 vjernika. Danas u Sjedinjenim Državama ima osamnaest tisuća crkava i preko dvadeset

milijuna katolika. U Engleskoj svake godine prelazi na katolicizam 10-15.000 vjernih protestanata. Ove godine je prešlo oko 13.000 pravoslavnih na katolicizam.

Iz ovoga malog pregleda možemo zaključiti, da Crkva živi, dapače da ona slavodobito napreduje. Bog joj je obećao, da će biti s njom do konca svijeta. Bog ne varal! Bog nas ne treba, kao što neki oholice drže. Ne! Mi trebamo Boga i Njegovu Crkvu, jer je u njoj istina, život i put, koji vodi vječnom spasu.

Blagoslovljen budi Bog!

Nekoliko stotina anglikanskih pastora kroz oktobar i novembar su potpisali izjavu, da se treba sjediniti s Rimom i u tu svrhu osnovali su „Bratovštinu Jedinstva“. Vjeroispovijest ove bratovštine među ostalim ispovijeda: „Vjerujem u Primat ne samo časti, već i vlasti rimskoga Pape, na-

sljednika sv. Petra, kneza apostola i namjesnika Isusa Krista*.

Treba da svi molimo, eda Duh Sveti prosvijetli pamet i dobru volju svih ovih brojnih anglikanskih pastira, te se što prije sjedine s rimskim Papom i tako služe svom narodu u ljubavi Isusa Krista i Njegove svete Crkve.

Spomenik Kristu Kralju u Poljskoj

U Poznanju u Poljskoj Poljaci su, harni Bogu, što je njihova domovina došla opet do slobode, podigli veličajni spomenik Kristu Kralju. Svi gradovi i sva društva su poslali svoje izaslanike, tako da se može kazati, da je cijela Poljska bila na okupu oko toga spomenika na dan otkrića. Kardinal Hlond je otkrio i blagoslovio spomenik u prisutnosti tisuća i tisuća naroda, a vojska je iskazala počast i topovi su pučali.

Gdje su našli Boga Borsi i Coppè?

Giosuè Borsi, bezvjerac, razočarao se u svijetu, kad je vidio, da se obiteljski grob u kratkom razmaku otvara tri puta, da u se zatvori tri osobe, njemu jako mile, Tada je pripoznao onoga Boga, koga je psovao, i od Njega je tražio i dobio jakost, da kao vojnik žrtvuje svoj život u ratu.

Franjo Copè, pjesnik poniznih, shvatio je Božju svemogućnost promatrajući bolnicu. U patnjama duše zove Boga. Traži ga i nađe ga, te od Svevišnjega dobiva snagu, da strpljivo trpi svoju bol.

Kako su tajanstveni putevi Božji, ali i kako je dobar i milosrdan Gospodin s nama grješnicima!

Cijelo mjesto postalo katoličko

Malne svi stanovnici Fahisa ostavili su grčko-pravoslavnu vjeru i prešli u katoličku Crkvu. Ovo su pametni ljudi, koji se nijesu ogradiili, kao neki kod nas, koji vele, da su sve vjere dobre. Prava je vjera samo jedna, i to ona, što je osnovao Isus, Spasitelj, i koja ima za poglavara Papu, koji je jedini pravi nasljednik sv. Petra u Rimu.

Boljševičko poštenje

Čini se, da sovjetska vlada falsificira svoj vlastiti novac. Njemačka je tvorница primila isplatu za narudžbu iz Rusije. Bilo je tu 15.000 rubalja, novih novčatih, i to sve u komadima od 5 rubalja, tiskanih god. 1925. Svi omoti su bili u dvostrukim serijama i brojevima. Na prigovor u Moskvi sovjetske vlasti su odgovorile, da se radi o neugodnoj štamparskoj pogrješci.

Nije čudo, da vlada, koja se ruga Božjim zapovijedima i moralnim za-

konima te sve to smatra „praznovjerjem“, koje treba iščupati iz naroda, falsificira papirnat novac. O tome smo bili već odavno uvjereni, jer, gdje se ne štuje Bog, ne štuje se ni poštenje.

Hrvatsko svetište sv. Krunice

Sastavio se odbor za gradnju Hrvatskog Narodnog Svetišta Kraljice Presv. Krunice u Zagrebu blizu Maksimira. U našem bijelom Zagrebu pastoralni rad svećenstva je neostatak radi pomanjkanja potrebitih crkava i župa, koje su sve prevelike, da bi župnik mogao da uspješno razvije svoj rad. Prinose u novcu te u zlatnim i srebrnim darovima treba slati na: *Odbor za gradnju svetišta sv. Krunice — Zagreb, Maksimir.*

Katehizacija muževa

U Italiji vodstvo Katoličke Akcije stavilo je toplo na srce svim svojim članovima učenje katekizma. Taj poziv je naišao na sjajan odaziv, i to ne samo kod mlađih, već i kod starijih. U Vicenzi je preko 2.000 katoličkih muževa pohađalo katehetska predavanja, što ih je držao mjesni preuzv. biskup. U Trevisu među slušačima katehetskoga tečaja bio je i neki udovac sa sedmero djece, uvjeren, da će u katekizmu naći najbolje upute, kako će odgajati svoju djecu.

Vjerski je odgoj svima potrebit. Mnogi nakon svršene pučke škole nijesu više nikada imali katekizma u rukama. Treba i kod nas proširiti i uotpuniti ono vjersko znanje, koje se steklo na školskim klupama. Stoga toplo preporučamo, da se katehizacija provodi u svim društvinama naše Katoličke Akcije. To će biti samo na korist pojedinih duša i apostolata. Blo bi dobro, da se još uči i crkvena povijest, liturgika, apologetika i socijalne dužnosti pojedinih staleža.

„Nazaretska radiona“ kod medjunar. Ureda Rada u Ženevi

Međunarodna organizacija katoličkog radništva postavila je u predsjedstvju Međunarodnog Ureda Rada kod Lige Naroda u Ženevi veliku zidnu sliku (6×3 m), naslikanu od francuskog umjetnika Maurice Denis-a.

Slika pretstavlja maloga Isusa, kako

sa dugom crvenom haljinom sjedi nad jednim stolom kraj radničkog oruđa. Na lijevoj su strani Josip i Marija, a na desnoj skupina muškaraca i žena, dolično odjevenih. Slika divno prikazuje palestinski pejsaž sa suncem, koji zapada, a krasni razljev boja cijelu radnju čini još divnjom. Umjetnik je potpuno uspio da prikaže dostojanstvo rada, koje je podignuto i posvećeno primjerom Krista radnika.

Prilikom predaje slike sa strane Međunarodnog Saveza kršćanskih sindikata potpredsjednik Pauwels i generalni tajnik Serrarens u svojim govorima istakli su veliku ulogu kršćanskoga sindikalizma za napredak društva.

Sovjetska agitacija

Ovih dana održao je u Vatikanском gradu Mons. D'Herbigny, upravitelj Rusikuma, predavanje, o protuvjerskoj agitaciji komunista. Imačnima, kako oni spremaju svoje propagandiste, koje onda šalju u razne zemlje, pa i k nama.

Utješno je, da se u svijetu ipak nalazi netko, koji budnim okom prati sve komunističke protuvjerske makinacije. To je Vatikan, koji spremi široko zasnovanu akciju protiv boljševika uz pomoć katoličkih organizacija i socijalno-paškoga rada župnika i svećenstva među radništvom i težacima.

† Don Toma Bilić

Nakon mnogogodišnje nemoci 9. m. preminuo je u rodnom mjestu Betini, Rodio se g. 1862., a bio je zareden za svećenika g. 1888.

Bio je svećenik zadarske nadbiskupije, gdje je svoj kratki svećenički vijek proveo u dušobrižničkoj službi. Otrag 30 godina postao je nemocan za svaku službu te se povukao u rodno mjesto Betinu, gdje je kroz sve ove godine kao pravi patnik podnjašao svoje teške boli jakošću mučenika, a svu utjehu je tražio u molitvi, uvijek predan volji Božjoj.

Rodno mu je mjesto kao i okolna svećenstvo iskazalo zadnju počast veoma sračno.

Uprava zadarske svećeničke „Uzajamnosti“ pozivlje sve svoje članove, da za ovoga preminulog brata prema preuzetoj obvezni prikazu što prije sv. Misu.

Počivao u miru Božjem!

Za našu sirotinju

Prošle godine na poziv našeg prezbiskupa učinili smo, što smo mogli, da, ako ne odstranimo, barem znatno ublažimo bijedu tolikih nezaposlenih i potrebnih u našem gradu. Radili smo i žrtvovali se samo iz ljubavi naprama Bogu i bližnjemu. Naša "Katolička Karitas" razvila je svestrani i sistematski rad, kako smo to opširno izvjestili u prošlom broju. Baš zato je i naišla na najljepši odaziv kod svih građana.

I ove godine kanimo nastaviti svojim što svestranim sistematskim karijativnim radom, jer će ova zima, kako nam se čini, biti mnogo gora od prošle. Nezaposlenost je još veća negoli lani. Sve uštendje su se potrošile te je kod ljudi sve manje novca. No što je bijeda naše braće veća, to mora da je i naša ljubav jača i pomoći znati!

Žmikić Radoslav
TRGOVINA MANIFAKTURE
UZ SOLIDNE CIJENE
ŠIBENIK

Naša Kancelarija nalazi se u "Kat. Domu" i već je počela funkcioništi. Otvorena je svakoga dana od 10–12 sati ujutro i od 6–7 sati uveče. Tu se mogu izvršiti svi milodari u novcu, odjeći i hrani. Njoj neka se prijavljuju i siromasi. Milodari za našu "Katoličku Karitas" mogu se predati i u Trafici "Karitas" (kraj dućana g. Grge Radića).

Braćo! Ovih dana, kad dođu k vama naše Križarice, nemojte ih odbiti. Ako su već bile, pak ste ih odbili, popravite tu svoju pogrešku i dajte svoj milodar naknadno. Dajte, što možete! Osobito vas molim, da se obvezete, ako vam je to kako moguće, na stalni i redoviti mjesечni doprinos, eda uzmognemo davati dnevno što više toplih obroka našoj sirotinji. Dnesite nerabljeni i podereno ruho i obuću, što se valjda izjeda i propada po vašim spremištima i potkovljvu.

Bog ljuba i i milosrđa sve vam to obilato naplatio!

Odbor "Katoličke Karitas"

Novi putujući Židov

Židov Trocki, prijatelj Lenjina, prognan iz Rusije i progonjen od svoga druga Staljina, gospodski putuje po svijetu kao i svi buržujski kapitalisti uz pratio svoje žene, dva osobna detektiva i tri tajnika u salonskim nedemokratskim vagonima.

Nema mira, uza svu ovu brojnu pratio, jer ga neprestano uznemiruju sjene onih stotina tisuća ljudi, što ih je on dao mučiti i ubiti. Kainova sudbina i njega prati do svijetu!

KNJIGE DRUŠTVA SV. JERONIMA
za g. 1933. već su stigle. Upozorju se svi članovi, da ih mogu pridignuti u Trafici kraj dućana g. Grge Radića, gdje se sada nalazi mjesno Povjerenstvo, a ne više kod mp. oo. Dominikanaca.

Zlatarska radnja Ante Fantulin

ŠIBENIK, ulica Kralja Tomislava

Veliki izbor dragocjenih predmeta. Narodne dalmatinske izradbe u zlatu i srebru. Darovi za sv. krizmu te svi ostali predmeti, koji spadaju u zlatarsku struku.

Prima popravke svake vrsti uz najniže cijene.

Zadružna Gospodarska Banka d. d. PODRUŽNICA ŠIBENIK

Ulošci preko 480 milij. dinara

Kapital i rezerve ukupno

Din 16,000.000

Centrala LJUBLJANA.

Podružnice:

ŠIBENIK, BLED, CELJE, ĐAKOVO, KOČEVJE, KRANJ, MARIBOR, NOVI SAD, SOMBOR, SPLIT.

Daje zajmove na mjenice, u tek. računu, na nekretnine i uz druga pokriva. Prodaja vrijednosnih papira. Direktna veza sa Amerikom i Australijom za slanje novaca i doznake iseljenika.

Brzjavni nastav: Gospodarska Šibenska
Izvršuje sve vrste bankarskih poslova u
zasebnosti, za pridružnu srećku Državne
načelnice u svjetu. — Glavno i najveće
luterje.

Kamo ideš, Rusijo?

Lav XIII. se u svojoj znamenitoj okružnici „Rerum Novarum“ izrazio, da ekonomski jednakost komunizma znači „jednakost u bijedi“. U Sovjetskoj Rusiji se to potpuno obistinilo. Produciranje pjatiljetke je najjači dokaz njihovoga neuspjeha. Neki gledaju optimizmom postepenu mehanizaciju Rusije. Kad bi i bilo dobro, o čemu nijesmo uvjereni, nepobitna činjenica je ta, da je ogromni dio ruskog naroda pao u takvo ropstvo, u kakvom se nalazio samo u doba najgoreg carizma.

SLAVLJE PJATILJETKE

Mase ruskih proletera, rekvirirane od svemoćnih Sovjeta, pod terorom krvološke G. P. U., da izvrše radnje plana pjatiljetke, sjećaju nas na one mase starih robova, koji su morali prisilnim radom da u nekoliko mjeseci sagrade carske amfiteatre i vodovode. No ipak je neka razlika. U staro su doba robovi sačinjavali stalež, a danas je u ropstvu cijeli ruski narod.

Komunizam je uveo u Rusiji novi oblik kapitalizma, onaj državni. Buržujski kapitalizam ima velikih mana, ima i shvaćanja za konkurenču, a u sebi ima i sredstava, da se širi. Kad traži obranu od države, ne prelazi granice ekonomije. Nije tako u Rusiji. Sovjetski kapitalizam ne pozna slobodnih tržišta u državi, a svoju moć crpi

iz političkoga nasilja. Sovjetski je kapitalizam okrutniji od buržujskoga, jer radi pod kontrolom G. P. U., a Komintern samo je misaoni centar državnoga kapitalizma.

Brojni su težaci odalečeni od zemlje (kad se bune, onda ih strijeljaju!), da postanu radnici, jer Sovjeti hoće da agrarnu Rusiju industrijalizuju. Zaboravljaju, da je u zemlji spas i blagostanje naroda. No komunizam se boji težaka, jer su skloni privatnom vlasništvu i prilike ih čine pobožnima i konservativima. Samo terorom uspijeva G. P. U. po selima, iako proglašuju, da uspijevaju u masama težaka.

Sovjeti su, da dobiju svotu od 64 milijarde rubalja za investiciju, ne samo slomili svaki pokušaj individualnoga života, već su, što je strašno, tako smanjili dnevnu prehranu radnika, da i oni s najmasnijim plaćama ne mogu da se dostatno opskrbe kruhom i najpotrebnijim živežnim namirnicama. Rusija, jednoć tako bogata, nema danas ni za svoj vlastiti narod ne samo mlijeka, masla i riže, već niti kruha. Ne obiluju ni s jajima ni s mesom. Kg masti košta oko 200 Din. Jaja su oko 8 Din komad, a najprostije papuče oko 1000 Din. Intelektualni radnici imaju pravo na polovicu porcije kruha, što je dobivaju radnici, a svećenici uopće nemaju pravo na kruh ni meso, kao da nijesu ljudi. Da nema dobrih

duša, oni bi ljubežljivošću Sovjeta mrtali da umru od gladi i leda. Mlijeko se prodaje samo za djecu. Obućom i kaputima Rusija oskudijevo. Jedini, koji su dobro opskrbiveni, to su oficir crvene armije i policijski agenti G. P. U. Baš lijepa jednakost?!

Plaće su uopće dobre, ali su nedostatne za život i njima se ne može potrebito kupiti. Nema više dana, posvećenih Bogu i duši. Zabranjene su nedjelje i blagdani; crkve se ruše ili pretvaraju u bezvjerske klubove; svećenici, koji još su ostali na životu, jer ih je mnogo bilo ili strijeljano ili internirano, vrlo bijedno živu. Među radništvom u službi pjatiljetke provada se velika protuvjerska agitacija. Sve obiteljske veze uništila je slobodna ljubav, a majčina je zakonom dopušteno ubijanje poroda. Mase težaka dolaze u gradove. Nema dostatno stanova, pa zato po više obitelji živi u istoj sobi. Tako ideja ljepote vlastitoga domaćeg ognjišta sve više iščezava. U najsovjetskijem gradu Rusije, u Moskvi, nitko ne vjeruje, da će uspjeti pjatiljetka. Ropstvo, glad i uništenje svih duševnih vrednota ne može da vodi k pobjedi.

ROPSKA MEHANIKA

Očajno je stanje željeznica, rudo-kopa, centrala, težačkih posjeda. Radništvo u službi pjatiljetke bačeno je sad ovamo sad onamo, prema potrebi radnja. Ono se seli sa pokuć-

Pape i Hrvati

(Nastavak)

Mletački dužd Dandolo, na sablzan cijelog kršćanstva, mjesto novaca za prevoz tražio je od Križara, koji su išli na križarsku vojnu god. 1202., da navale na grad Zadar protiv Andrije, bana bosanskoga. Papa je udario Mlečane i njihove pomagače crkvenom kaznom izopćenja. Opat Devaux je u ime Papino uz pogibelj života dobacio mletačkom dužlu i vodama: „U ime Pape zabranjujem vam osvajati Zadar, jer su Zadrani kršćani, a vi Križari“. Mlečani su poslušali dužda i porušili grad, opljačkali crkve i kuće, a Križari s njima podijelili plijen. Papa ih nije htio odriješiti od crkvenog izopćenja, dok ne učiniše pokoru i dadoše odštetu. Naložio im je još za pokoru, da sagrade novu katedralu namjesto stare, koju su oni

rezorili. Oni su je zaista i sagradili i dali novac, da se dovrši nova bazilika sv. Stošije, koja je i danas ures Zadra.

Znali su naši predci, kako je veliki dar kršćanstvo i cijenili su ga, pa su se zato kao lavovi borili protiv polumjeseca, koji je prodirao od istoka, pljačkao i ubijao naše ljudi ili ih vodio u ropstvo. Hrvati su se junački opirali i na tisuće i tisuće pogibali „za krst časni i slobodu zlatnu“. Branili su vjeru i dom svoj na bojnim poljama. Radi ovih zasluga Papa Lav X. je obećao poslaniku Hrvata u sjednici 12. prosinca 1519., da ne će dopustiti te propadne Hrvatsku, najjači štit i najvrđi bedem cijelog kršćanstva. „Antemurale Christianitatis“, a banu Petru Berislaviću isti je Papa pisao: „Za moju Hrvatsku, predviđe kršćanstva, pozvat ću sve kršćanske vlasti

na obranu i nikad ne ću dopustiti, da vaš narod padne žrtvom osmanlijske surovosti“. Papa Pio V. s kršćanskim knezovima i brodovljem naših primorskih gradova u pomorskoj bici kod Lepanta potuče Turke i tako spasi naše otoke i primorje od teških kušnja. Za turskih ratova Kalist III. i Pio II. domaću Bosnu i pružaju joj svoju zaštitu, pače Papa Pio II. htio je da glavom bude na čelu ratnoga brodovlja u boju za oslobođenje Bosne od Turaka.

Kraljica Katarina bosanska nalazi utočište u Rimu kod Pape i nakon smrti bi zakopana u crkvi sv. Marije od Aracoeli. Kao i druge Pape, tako je i Aleksandar VI. šiljao Hrvatima pomoći i podupirao Dubrovnik i Senj. Lav X. obilno podupire bana Berislavića te šalje u Hrvatsku novaca i četa, a Klement VII. novcem i hranom po-

stvom i obitelju. Putovati po Rusiji danas je prava muka. Treba imati željezne živce. Treba više dana, dok čovjek dobije kartu. Teretni vagoni miruju za čitave sedmice po kolosjecima i svaka je kretnja nemoguća. Na kolodvoru Lenjingrada ležalo je tundavno 1120 teretnih vagona. Diktatura željeznica je bankrotirala. Za produkciju gvožđa i za mašine doveli su 1000 američkih inžinira. Svaku pogrešku Amerikanci plaćaju dolarskim globama, a Rusi gubitkom života. Tako komunizam drži visoko ideju veličine domovine!

Ljudi u Rusiji kao da su postali zvijeri. Nemaju međusobnoga shvaćanja, samilosti, dobrote, štovanja duha i slobode. Čovjek treba da se mehanizira. Cilj ljudskoga života mora da mu bude: što više producirati na korist društva

Prilike su u rudokopima strašne. U Rusiji oskudijevaju potpuno sa svim onim, što je tehnika izumila, da olakša breme života rudarima. No u Rusiji su se ljudi mehanizirali, pa ne trebaju osećaja samilosli. U glavni ugljenkop Don-a radnici ulaze četveronožno, jer je visina krova 90 cent. i tako trebaći za $1\frac{1}{2}$ metar, jer lifta nemaju. Treba da rade 6 sati zgrčenim tijelom gore negoli da su majmuni. Sav novac treba trošiti za pjatiljetku. Zato se štedi i na onome, što bi moglo olakšati život robovima po rudokopima. Tako je očajan njihov život, da je uza sve

zvijerske kazne u samoj jednoj godini pobjeglo iz glavnih rudokopa 178.000 rudara. Poslali su nekoliko bataljuna komunista, koji rade pod nadzorom strašne G. P. U. Nijemci su se volili vratiti kući i kuburiti zbog nezaposlenosti negoli živjeti u ovako strašnim prilikama.

To silovanje radnika i težaka na rad u korist društva je općenito. Diktatura bi željela da izvede maksimum za izvoz. Ne smeta, ako to vodi do osiromašenja ruskoga naroda. Prodavaju se proizvodi kapitalističkim narodima što jeftinije, a oduzimljene se kruh iz ustiju vlastitih sinova. Itonija je, da je narod, koji se htio otkupiti od buržujsko-kapitalističko-carističkoga služništva, pao u ropsko stanje najgorrega despotizma i gladuje, da olakša breme života ljudima, koji slobodno živu u zemljama buržujskoga kapitalizma. Što će pak biti sa zdravljem ovoga naroda, koji živi u bludnosti i alkoholu, a glad ga slabiti? Zaista treba da pitamo: Rusijo, kamo ideš?

POUKA

Za komuniste su ljudi „probavne cijevi“, mašine, koje rade za proizvod. Pa i kad bi boljičizam uspio ekonomski, ostalo bi ropsko stanje bez slobode savjesti. Duša i duševnost nemaju priznanja, kao što ni čudorede. Oni su žrtvovani materiji. No bez Boga nema ni pravice ni dužnosti, jer su ove ovisne od moralnoga zakona, koji

nam propisuje dužnosti prema samom sebi i prema bližnjemu. Jedina sila, koja može uspjehom da se suprostavi boljičizmu, je katolicizam, proveden u djelima. Zato i Sovjeti tako bijesno mrze glavara Crkve, sv. Oca Papu. Lenjin je otvoreno govorio: „Ja se jedino bojam katoličke Crkve, jer ima savršenu hijerarhičnu organizaciju, pa i zato, što ona nepomično proživljava ljudsku povijest“.

Komunisti su osvojili dobrim dijelom radništvo naših gradova, a počeli su da osvajaju i seljački narod, obećavajući mu raj na zemlji. Katolička Crkva preko svoga poglavara više puta nas je pozvala na molitvu i rad, da spasimo vjernike od ove strašne pogibelji. Treba zato da svećenstvo pojača svoje pastirske djelovanje i da što brojnije okupi sve staleže, ali osobito omladinu, u katoličkim društvima. U njima neka ih onda osobnim utjecajem, predavanjima i ostalim radom odgoji za dobre i značajne sinove Crkve i Domovine.

Jože

Čisto humanitarna društva nijesu dugoga života, jer su im temelj samo ljudski interesi. Teče novac, ali ne kuca srce. Ono milosrđe, koje gorko plache nad zlim djelima što ih ne može da popravi; koje miliće i ljubi zapušteno i zamazano dijete; koje daje prijateljski savjet nestalnoj mlađeži; koje dobrostivo sjeda kraj kreveta bolesnika; koje bez dosada sluša dugo i opetovanu uvijek isto tužakanje nesretnika — ovako milosrđe može da nadahne JEDINO BOG. Ozanam

maže junački Klis, koji su Turci zvali „Papinim gradom“. Aleksandar VII. odlikuje Nikolu Zrinjskoga, a Klement se X. zauzimlje za Petru Zrinjskoga i Fr. Krstu Frankopanu. Ban Nikola Erdedi moli Papa Inocenta XI., da ne dopusti, da propadne „hrvatsko kraljevstvo, najodanije katoličko kraljevstvo, sv. Stolici“. Papa mu tada šalje obilnu pomoć. Ni drugi Pape nijesu stajali prekrštenih ruku, te su za hrvatskih ratova Pape bili jedino utočište i pomoć Hrvata. Pape su dale po cijeloj Evropi sabirati srebro, zlato i vojsku za slobodu hrvatskih zemalja, a Siksto III. sam je u tu svrhu žrtvovao dragocjenosti svoga dvora; ne poštedinši ni svoj stolni pribor. Pape su dakle pomagali našem narodu u njegovim najtežim danima.

Sv. braća Ćiril i Metod izumili su slova za slavenski jezik i prevele

svete i bogoslužne knjige na slavenski. Papa Hadrijan II. odobrio je te knjige i dozvolio slavensko bogoslužje. Ovo djelo sv. braće — piše Kocijančić — i ovaj čin rimskoga Pape od goleme su važnosti po čitavi kulturni razvitak Slavena uopće, a hrvatskoga naroda napose. Njihovim djelom udaren je temelj slavenskoj i našoj narodnoj povijesti. Papa je dakle suosnivač slavenske i naše hrvatske knjige. Ova činjenica ne da se izbrisati iz povjesnice.

Sva naša hrvatska kultura i prosvjeta potječe iz katolicizma i rada redovnika benediktinaca. Oni su položili glavne temelje vjeri, prosvjeti, ekonomiji, umjetnosti i civilizaciji kod nas sa svoje tri stotine samostana. Najljepše stranice naše kulturno-socijalne i prosvjetne povijesti, kao i sve ostale tečevine kulture, koje mi danas

uživamo, dalo nam je Papinstvo. Njemu moramo zahvaliti, što smo već prije tisuću godina bili kulturni narod i imali svoje kraljevstvo.

Papa Urban VIII. na trošak Zbora za širenje vjere naredio je, da se u Rimu izdade glagolski misal, koji je nanovo izdan uz dopomoć Lava XIII. i sada opet Pija XI. Siksto V. sagradio je hrvatsku narodnu crkvu sv. Jeronima u Rimu g. 1589. Grgur XIII. osnovao je u Loretu kraj Gospine kuće sjemenište za Hrvate. Još jedno naše sjemenište bilo je u Bologni. Klement VIII. je preobrazio hrvatski gostinjac sv. Jeronima u zavod za naobrazbu hrvatskih svećenika.

(Nastavite se.)

Pošaljite pretplatu!

Iz katoličkoga Šibenika

Proglas za proslavu 100. godišnjice o. Stj. Zlatovića

ŠIBENČANI!

Uprav se navršilo 100 godina, da je u Varošu ugledao svjetlo Božje vrli redovnik i zasluzni hrvatski povjesničar

O. STJEPÁN ZLATOVÍC

Spomen ove godišnjice Šibenčanima je na diku i ponos. U svaku razinu doba svoga kulturnog razvoja dao je Šibenik u svojim velikim sinovima dokaze svoje stvaralačke snage.

Među imenima: Vrančića, Šižgorića, Marnavića, Kolunića, Tommasea i drugih znamenitih njegovih sinova, ime skromnoga franjevca O. Zlatovića, marnoga redovnika na polju čemice povijesti i arheoloških istraživanja ostati će također u analima naše kulturne prošlosti kao neobična pojava veličine duha i neobičnog pregaoštva.

ŠIBENČANI!

Mi smo dužni, da našem odličnom građaninu uzdignemo kult poštovanja. Serefinskom ubogaru, koji za života nije tražio ni slave ni priznanja, mičamo iz kulturnih i redoljubnih poziva, da vanjskim znakom uzdržimo neuraju vspomenu. U klicevci Krešimirovog grada, gdje je odnjihana slavna prošlost mnogih hrvatskih velikana kao zlatna stranica svjetske historije, obvezani smo, da među drugim odličnim našim muževima podignemo trajan spomenik slave i O. Zlatoviću, eda nama i poznajim pokoljenjima bude uvijek pred očima ona pjesnikova:

„Što su zvijezde nebeskoj pučini,
Svjetla lica to su domovini!“

U tu svrhu sastavio se odbor građana Šibenika, ljubitelja naše prošlosti i štovanja O. Zlatovića, da stogodišnjicu njegova rođenja dolično proslave.

Proslava će se održati u ponedjeljak 26. prosinca 1932.

ŠIBENČANI!

Svi kulturni narodi slave svoje zasluzne muževe. Kao takove slavi ih pogotovo njihovo rodno mjesto.

Neka stoga cijeli Šibenik, a osobito Varoš, doprinese da ova proslava što bolje uspije.

Okitite toga dana svoje krće svečanim rukom, pohrlike zadušnicama i otkriću spomen ploče, prisustvujte navečer svečanoj komemoraciji u počast rođenog nam sina.

Napose molimo sva šibenska kulturna društva, da svojom prisutnošću uveličaju ovu svečanost.

Program proslave: U 11 sati svečane zadušnice u crkvi Gospe van grada za upokoj duše velikog pokojnika, koje će obaviti Preuzvišeni Gospodin Biskup dr f. J. Mileta.

U 11 i po sati otkriće spomen ploče na rođnoj kući O. Zlatovića, govori preč. kanonik don Grgo Tambaća.

U 8 sati navečer svečana komemoracija u „Hrvatskom katoličkom Domu“.

SLAVA O. STJEPANU ZLATOVICU! SLAVA!

Za odbor: Lon Grgo Tambaća, dr Ante Dulibić, Vinko Šupuk.

Božićno bogoslužje u našim crkvama

KATEDRALA SV. JAKOVA: Božić: U 5 s. ujutro župska pjevana sv. Misa. Iza nje 2 tih sv. Mise. U 8 s. i 9 s. tih sv. Mise. U 10.30 s. svečana pontifikalna sv. Misa uz veliku asistenciju, preko koje preuzv. biskup drži homiliju. Mješoviti zbor „Cecili-

janskog Zbora“ izvaja tešku i vrlo lijepu Misu „Stella maris“ od P. Griesbachera Op. 141 i Pastorale od Ledere. Popodne u 5 s. svečani blagoslov sa Presvetim, koji će obaviti preuzv. biskup. — Sv. Stjepan: U 6 s. župska sv. Misa. U 8. s. i 9 s. tih sv. Misa.

U 11 s. svečana sv. Misa uz asistenciju preuzv. biskupa. — Sv. Ivan: U 6 s. župska sv. Misa. U 9 s. tih sv. Misa.

CRKVA SV. FRANE: Božić: Sv. Mise redaće se svako pola sata od 6 s. ujutro do 10.30 s. Popodne u 4 s. svečani blagoslov sa Presvetim. Pjevaju se božićne pjesme. — Sv. Stjepan: Crkva se otvara u 4 s. U 5 s. pjevaju se šteona o životu i mučeništvu svečevu sa „Tebe Boga hvalimo“ na svršetku. U 6 s. svečana Misa sa asistencijom na svečevom oltaru i ljubljenje svetoga kamena. Tibe sv. Mise redaju se kao u blagdane. U 10.30 s. svečana sv. Misa prepozitice preč. don I. Ivanovića. Popodne u 4.40 s. naš preuzv. biskup dr Jerolim Mileta držaće vjernicima prigođeno slovo o životu i mučeništvu sv. Stjepana. Pozivaju se vjernici, da dodu slušati riječ svoga pastira. Poslije govora preuzv. biskup će podijeliti svečani blagoslov sa Presvetim. — Sv. Ivan: Tih sv. Mise u 6, 6.30, 7 i 8 s. ujutro. U 6. navečer pobožnost sv. Antunu Paduanskog.

CRKVA SV. LOVRE: Božić: Prva svečana sv. Misa u 4 s. ujutro. Zatim slijede tih sv. Mise svako pola sata. U 9 sati pjevana sv. Misa. U 10.30 s. posljednja sv. Misa. Na Misama u 4 s. i u 9 s. pjevaće mješoviti zbor „Gospe od milosti“ četveroglasnu Misu od dra A. Chlondowskoga i Pastoralku od K. Adamića. Popodne u 5 s. blagoslov sa Presvetim. — Na svetkovinu sv. Stjepana i sv. Ivana red službe Božje biće kao i svake nedjelje. Blagoslov na sv. Stjepana u 5 s. popodne.

CRKVA SV. DOMINKA: Božić: U 7, 7.30 i 8 s. ujutro tih sv. Mise. U 10 s. svečana pjevana sv. Misa. — Sv. Stjepan: U 7 s. ujutro tih sv. Mise. U 10 s. svečana pjevana sv. Misa.

ŽUPSKA CRKVA SV. KRIZA U DOCU: Božić: U 5 s. svečana sv. Misa, a za njom još 2 svečane sv. Mise. — Sv. Stjepan i sv. Ivan: U 7.30 s. svečana sv. Misa.

NOVA CRKVA: Božić: U 6.30 s. pjevana sv. Misa. Iza nje tih sv. Mise. — Sv. Stjepan i sv. Ivan: U 8 s. pjevana sv. Misa. — Sveti Mladenci: U 5 s. ujutro pjevana Jutrnja i lekcije. U 6.30 s. pjevana sv. Misa.

CRKVA SV. IVANA: Božić: U 5 s. pjevana sv. Misa. Iza nje 2 tih sv.

Mise. U 8 s. druga pjevana sv. Misa. — *Sv. Stjepan:* U 7 s. pjevana sv. Misa. Popodne u 5 s. pjevana Večernja i Gospine litanije. — *Sv. Ivan:* U 5 s. ujutro pjevana Jutnja i lekcije (život svećev). U 6.30 s. pjevana sv. Misa. Popodne u 5 s. svečani blagoslov sa Presvetim.

CRKVA SV. DUHA: Božić: U 6.30

s. ujutro svečana sv. Misa. — Isto tako na sv. *Stjepana i sv. Ivana.*

CRKVA SV. LUCE: Božić: U 7 s. ujutro pjevana sv. Misa. — *Sv. Stjepan i sv. Ivan:* Isto tako. — Sva tri dana popodne u 5 s. blagoslov.

CRKVA SV. NIKOLE: U 8 s. ujutro pjevana sv. Misa. — Sv. Stjepan i sv. Ivan: Isto tako.

Vanredna svečanost Neoskrivenjenog Začeća Bl. Dj. Marije u crkvi sv. Franje

U prostranoj crkvi franjevaca konventualaca već od davnine štuje se blagdan Neoskrivenjenog Začeća Marijinog. To je dan, kad narod iz grada i iz daleke okolice u masama hodočasti u crkvu sv. Franje. Tako je bilo i ove godine.

Umjetnički lik Marijin potječe od mletačke škole još iz XJ. vijeka, te je uščuvan u lijepom srebrnom okviru, iskićenom raznim dragocjenjenim predmetima, koje su vjernici u raznim prigodama poklonili. Prilikom ovoga blagdana izlaže se također u sredini crkve krasan Djevičin kip.

Već za vrijeme svečane devetnice crkva je svake večeri bila puna Marijinih štovalaca te je sva odjekivala od pjevanja Marijinih pjesama. No ovaj zanos dosegao je svoj vrhunac na sami blagdan Neoskrivenjene Djevice. Već u predvečerje ispojedalo se po svim crkvama u gradu do kasna, dok je ujutro već u ranu zoru narod obojega spola i raznoga staleža iz grada i iz daleke okolice prenапunio ovu prostranu crkvu do zadnjega kutića, tiskajući se oko oltara i kipa Marijina ili kod ispojedaonica, da po sv. pričesti pokloni Mariji svoju duši i srce, očišćeno od grijeha, i da lakše nađe utjehe u današnjoj bijedi i nevolji.

U 5 s. ujutro otčitana su štenja o otajstvu Neoskrivenjene Djevice sa „Tebe Boga hvalimo“ na svršetku i otpjevane dvije sv. Mise. Jednu je odslužio prepozit šib. kaptola preč. don I. Ivanović, dok je u 10.30 s. diecezanski biskup preuzv. g. dr. J. Mileta, uz veliku asistenciju gradskoga svećenstva, otpjevao svečani pontifikal i podijelio narodu Papinski blagoslov. Na svršetku bi ispjedana posvetna pjesma Mariji „Zdravo Djievo“. Kroz čitavoj jutro redale su se tibe sv. Mise svakoj pola sata.

Poslije podne u 4.30 s. nakon kratke krnnice Neoskrivenjene Djevice do-

minikanac vlč. o. Vinko Kuničić svojom propovjedačkom spremom i bistrom govora zanio je slušaoce uvisujući Neoskrivenju Djevacu kao pobeditljicu protuvjerskih zabluda i neprijatelja sv. Crkve i zaključio svoj uvišeni govor pozivajući narod, da u današnjem protuvjerskom i protuckvenom idealizmu upravi svoj pogled na Nju, od koje jedino može da se nade pravoj pomoći i utjesi. Nakon propovjedi preuzv. biskup dr. J. Mileta podijelio je narodu blagoslov sa Presvetim. Ljubljenjem svetih moći te pjevanjem ludske pjesme „Sred te se pećine“ zaključena je ova velebita svečanost na radost i zadovoljstvo svih Marijinih štovalaca, koji su do u kasnu večer molili i obilazili Marijin oltar.

I ovom prilikom gradski mješoviti pjevački „Cecilijanski Zbor“ pod ravnanjem svoga vrsnog Mo. g. A. Sestinella veoma je skladno i razumijevanjem otpjevao troglasnu Misu od Foerster-a.

Dok možemo sa zadovoljstvom istaknuti, da se prilikom ove velebitne svečanosti u samoj ovoj crkvi pričestilo oko 2500 vjernika i da je ova ista prostrana crkva do triput, t. j. na obim svečanim Misama kao i poslije podne bila dupkom puna pobožnoga naroda, istodobno možemo također ustvrditi, da je narod u svojoj duši još uvijek ostao vjeran vjeri svojih otaca i duboko odan svetoj kataličkoj Crkvi.

SRETAN BOŽIĆ I POKLON ISUSOVU svim svojim suradnicima, pretplatnicima i prijateljima želi — Uredništvo i Uprava „Katolika“.

NA STARU GODINU, u subotu 31. t. mj., u 5 sati navečer biće u stolnoj bazilici sv. Jakova iz sv. ružarija zahtvalna služba Božja. Te večeri propovjedaće preuzv. biskup, a nakon propovjedi slijediće svečani

pontifikalni blagoslov sa „Tebe Boga hvalimo“.

NA NOVU GODINU, u nedjelju 1. siječnja 1933., u stolnoj bazilici sv. Jakova biće u 11 s. ujutro pontifikalna sv. Misa preuzv. biskupa, a u 5 s. navečer iza sv. ružarija propovjedi preuzv. biskup, pak svečani pontifikalni blagoslov sa zazivom Duha Svetoga.

SVEČANA AKADEMIJA U SJEMEŠIĆU. U nedjelju 18. t. mj. poredili su sjemeništari usjelu akademiju u slavu Bezgrješnog Začeća Bl. Dj. Marije. Dvorana bisk. sjemeništa bila je puna odlične gospode. Bio je prisutan i preuzv. biskup. U prvom dijelu akademije deklamirao je klerik VII. r. Šešelja pjesmu „Majka“ i đak II. r. Fatičić „Pjesmu đeteta Marijina“ od preuzv. Širića. Dvoglasni zbor sjemeništara nižih razreda otpjevao je „Lijepa si Marija“, a četveroglasni zbor starijih razreda skladno je izveo tešku Kreutzerovu harmonizaciju „Gospodinov je dan“. Glasovi su bili jaki, a dinamika na zamjeroj visini. Zbor je izvrsno vodio vlč. doi R. Lukin, nadstojnik. Publike je burno pozdravila pjevače. U drugom dijelu prikazali su talentirani dilektanti novi komad vlč. o. P. Perice D. I. „Gospin barjaktar“, koji se evo po prvi put izvadio. Ovaj komad izveden je odlično i publike je u sredini predstave kao i na koncu burno i oduševljeno pozdravila vrsne diletante. Svi su se inače predstavljali uživjeli u svoju ulogu i razdragali publiku efektivim radnjama. Tehnika pozornice snažno je djelovala na gledače i zadivila ih. Klerik VIII. r. Dimitrić govorio je još o Mariji kao središtu ljudskih srđaca. Prikazao je veoma lijepo i opširno štovanje blažene Djevice kroz historiju; njezin čašćenje na istoku i zapadu te konačno slavu Mariju po cijelom svijetu od svih naroda i staleža. Cijeli dojam priredbe bio je vrlo intiman i jako efektan. Prisutna publike ostavila je dvoranu vrlo zadovoljna i čestitala klericima na uspjehu.

ISPRAVAK. Gosp. Matušić od Radničke Komore moli nas, da ispravimo svoj izvještaj o „Katoličkoj Karitas“ u prošlom broju našega lista u toliko, da je on na onoj sjednici u općini izjavio, da bi za radnike bilo neko poniranje primati hranu iz Pučke Kubinje „Katoličke Karitas“, dok ona kuha u „Uboškom Domu“.

BETLEHEMSKE JASLICE

Veoma lijepa garnitura, pojedina lica u visini 30 cm, svega 22 komada, i to Isus, sv. Josip, sv. Tri Kralja, 1 andeo — gloria, 5 pastira, 1 deva, 1 magarac, 1 krava i 7 ovaca, bez štalice plativo odmitku 930.- Din Odgovarajuća štalica od 160.- do 200.- Din

U cilju da mogućimo nabavku jaslica i siromašnim župama, odlučili smo da nudimo jaslice također i na obroke, i to:
22 komada spomenutih lica, bez štalice za cijenu od 990.- Din
kompletne jaslice sa štalicom za cijenu od 1.190.- Din
plativo: o primiku pošiljke 490.- Din, ostatak u mjes. obrocima po 100.- Din

Molimo, da nas se o cij. naložima što prije izvuci obavijestiti, kako bismo bili u stanju da cij. željama pravodobno udovoljimo.

Za Božić izraditi ćemo isto 10 komada lustera po našem br. 95 uz snižene cijene!

ECLESIA
proizvodi
LJUBLJANA, Prisojna 5

Svoje bogato sortirano skladište
POKUĆSTVA

Doporuča
STJEPAN KARKOVIĆ
ŠIBENIK

Čestitam svojim mušterijama
SRETNE BOŽIĆNE BLAGDANE

VELIKO SKLADIŠTE GOT. ODIJELA
ROBERT ČERINIĆ
ŠIBENIK

Želi svim svojim cij. mušterijama:
SRETAN BOŽIĆ kao i NOVU GODINU
te se ujedno najtoplje preporučujem.

STOLARSKA RADIONA i
SKLADIŠTE POKUĆSTVA
ANTE KALAUZ, ŠIBENIK
ŽELI SVOJIM MUŠTERIJAMA
Sretne Božićne Praznike

Ivan Bastiančić - Šibenik

Električna Bruslona

Trgovina nožarske robe. — Bicikla i dijelova. — Popravak kišobrana.
Izradba sa garancijom
ŽELI
SRETNE BOŽIĆNE PRAZNIKE.

GRGO UREM - ŠIBENIK

TVORNICA KONOPA i SPRTA
ZA ULJENE STROJEVE i
SKLADIŠTE SVIH RIBARSKIH
PRIBORA NA VELIKO I MALO

**PRVA DALMATINSKA TVORNICA CRKVENIH VOŠTANIH
SVIJEĆA NA PARU**

LJUBO MANOJLOVIĆ — ŠIBENIK

Izrađujem crkvene voštane svijeće svake veličine.
Specijalna izradba svijeća sa nakitima iz najbolje vrsti „pašarina“.

**PRODAJA ODLIČNIH DEZERTNIH
VINA I VERMUTA**

BRAĆA ZJAČIĆ — ŠIBENIK (na cesti od banovinske bolnice prema sv. Križu) proizvode iz vlastitih vinograda i prodaju u svim količinama odlična stolna vina: poznatu šibensku maraštinu, prošek i pečeno vino (sve uz cijenu od 16 Din po litri, a u originalnim bocama od 7 del po 18 Din). Proizvode također i prvoklasni, originalni vermut, odlikovan zlatnom diplomom na zagrebačkom sajmu vina 1931. i 1932. godine. Sve sastavine vermuta označene su najboljom ocjenom. Cijene bez konkurencije: litra vermuta 14 Din, a u originalnim flašama od 7 del 16 Din. Narudžbe se primaju iz

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI
ELIXIR
KUĆA UTEM
GOD. 1861
ZDRAVSTVENI
GORKI LIKER
SVJETSKOG GLASA

proizvoda
jedino
R. VLAHOV
ŠIBENIK

CYPELE
ŽELI SVIM SVOJIM MUŠTERIJAMA
SRETNE BOŽIĆNE BLAGDANE
I NOVU GODINU!
ŠIBENIK Kralja Tomislava SPLIT Marulićeva 7.

svih krajeva države. Oprema brza i tačna.

PRVORAZREDNO VELIKO TVORNIČKO SKLADIŠTE POKUĆSTVA koje izrađeno u raznom modernom stilu iz raznog finog drva, kao i gvožđa, metala i t. d. nabavlja po načrtima i prama želji tačno i brzo FRANE KARADJOLE, trgovac Šibenik, Wilsonov trg, kod stolne crkve sv. Jakova.

ANTE FRUA
ŠIBENIK
SKLADIŠTE
D. M. C.
I
TRIDEN Konca